

PROJEKTAS VP1-2.2-ŠMM-04-V-01-001
**„MOKYMOSI KRYPTIES PASIRINKIMO GALIMYBIŲ DIDINIMAS 14-19 METŲ MOKINIAMS, II ETAPAS: GILESNIŠ
MOKYMOSI DIFERENCIJAVIMAS IR INDIVIDUALIZAVIMAS, SIEKIANT UGDYMO KOKYBĖS, REIKALINGOS
ŠIUOLAIKINIAM DARBO PASAULIUI“**

**ISTORIJOS MODULIO PROGRAMA
„ANTIČIOS KULTŪROS TRADICIJOS IR LIETUVA“
XI–XII KL.**

(35 val.)

I. Bendrosios nuostatos

1. Įvadas

Laisvai pasirenkamo modulio „Antikos kultūros tradicijos ir Lietuva“ programa skirta tiems mokiniams, kurie nori pagilinti savo istorijos kompetenciją, žada rinktis su istorija ar su jai artimomis specialybėmis susijusias studijas.

Pirmiausia, modulis parengtas taip, kad būtų keliamas bendras kultūrinis mokinių išprusimas, mokiniai būtų supažindinti su antikos kultūros paveldu, jo įtaka Lietuvos kultūros istorijai. Modulio programa praplečia bendrąjį kursą tematiškai, taip pat – gebėjimais, susijusiais su istorijos šaltinių, tekstų tyrimu ir analize, istorijos supratimo pateikimo formomis. Pagal šią programą XI–XII klasių mokiniai nagrinėja beveik visų istorijos laikotarpių Lietuvos istorijos medžiagą. Atsisakoma nuoseklaus chronologinio mokymosi principo, remiamasi tik esmingais pavyzdžiais, kurie iliustruoja pasirinktas Lietuvos istorijos temas.

Modulio programai skiriama viena savaitinė valanda per vienus mokslo metus, iš viso – 35 val.

II. Tikslas, uždaviniai, struktūra

2. Tikslas, uždaviniai

Istorijos mokymosi pagal laisvai pasirenkamo modulio „Antikos kultūros tradicijos ir Lietuva“ programą vidurinėje mokykloje tikslas yra toks pat, kaip ir bendrasis istorijos mokymosi vidurinėje mokykloje tikslas, – ugdyti istorinį mąstymą ir juo naudotis, suprantant Lietuvos visuomenės raidos Europos kontekste tendencijas ir savo kaip Lietuvos piliečio, europiečio tapatybę.

Sukonkretinant mokymosi pagal modulio „Antikos kultūros tradicijos ir Lietuva“ programą, siekiamas rezultatas – mokinių gebėjimas, naudojantis įvairiais pirminiais istorijos šaltiniais, tekstais, ikonografijos tyrimo ir analizės metodais, įvairiomis formomis perteikti savo istorijos supratimą apie dabartinės visuomenės gyvenime svarbių vertybių ištakas, jų tęstinumą ir kaitą.

Baigę šį kursą mokiniai turėtų:

- suprasti antikos dvasinio palikimo svarbą vėlesnių epochų meninei kūrybai;
- įgyti supratimą apie antikos kultūros įvairovę, apie vėlesnių epochų kūrėjų siekį kartoti antikos kultūros tradicijas;
- panaudoti turimas žinias ir gebėjimus, vertinant ir aprašant kultūros perimamumo ir kaitos problemas;
- suvokti praeities įvykius ir reiškinius taip, kaip juos vertino to meto žmonės;
- gebėti kritiškai analizuoti literatūros ir regimuosius istorijos šaltinius, ir jais remiantis formuluoti klausimus praeičiai;
- pateikti savo istorijos supratimą žodžiu, raštu, vaizdu, apginti savo nuomonę diskutuojant.

3. Ugdymo gairės

XI–XII klasėse istorijos mokymas pirmiausia turėtų įtvirtinti, struktūrizuoti ir susisteminti pagrindinio ugdymo pakopos koncentre ir vidurinio ugdymo pakopos istorijos bendrajame kurse įgytas žinias, plėtoti aukštesnius praeities pažinimo gebėjimus. Šio koncentro mokiniai turėtų daugiau savarankiškai aiškintis istorijos įvykius, reiškinius ir procesus, kelti ir tirti istorines problemas, plėtoti gebėjimus formuluoti argumentus, įrodymus, išvadas ir kurti struktūrizuotą istorinį pasakojimą, taip pat rinkti informaciją iš įvairių istorijos šaltinių, vertinti jų autentiškumą ir tikroviškumą. Per istorijos pamokas daugiau dėmesio skiriama savarankiškam mokinių darbui su įvairių rūšių istorijos šaltiniais, jiems analizuoti ir interpretuoti. Svarbu, kiek įmanoma daugiau išnaudoti turimus vadovėlius, juos nagrinėti ne nuosekliai, o pagal pasirinktus pjūvius. Padėti turėtų ir įvairiausi žinytai,

žodynai, interneto informacija. Svarbu nepamiršti, kad „mokymąsi kuria tai, ką daro mokinys, o ne mokytojas“ (Geoffas Petty). Todėl reikia naudoti kuo įvairesnius mokymosi metodus, kurie sudarytų sąlygas diferencijuoti:

- šaltiniais paremtą mokymąsi;
- informacines ir mokymosi technologijas;
- mokymąsi, kuriam vadovauja pats mokinys.

Mokiniam atliktą darbą duota tema reikėtų leisti pristatyti skirtingais būdais (kaip rašto darbą, „minčių žemėlapi“, pranešimą, PowerPoint pristatymą, tinklalapį ir pan.). Svarbu pasitelkti darbą grupėje ir teikti tokias užduotis, kad mokiniai galėtų padėti vienas kitam, vertinti vienas kitą.

Integruoti įvairius dalykus, remtis įvairių dalykų žiniomis reikia, nes juk pats gyvenimas neskirstomas į atskirus dalykus ir suprantamas kaip vienvė. Atliekant aprašomuosius darbus, analizuojant, lyginant, pristatant veiklos rezultatus atsirastų sąsajų su kitais dalykais: lietuvių kalba (aprašymai, pristatymai), informacinėmis technologijomis (darbus mokiniai pristato, apibendrina naudodami informacines technologijas), meninis ugdymas (darbų pristatymų apipavidalinimas), geografija (bandant lokalizuoti aprašomus įvykius) ir kt. Integruoti reikia ir dėl to, kad neliktų nė vieno mokinio, kuriam nepavyko nei viena veikla. Jei mokiniui nepavyks gerai atlikti istorijos užduočių, visada liks alternatyva kitokiai veiklai, saviraiškai. Praktinėmis užduotimis susidomėję mokiniai gali ieškoti panašių veiklų tolimesniame savo gyvenime.

III. Istorija: mokinių pasiekimai, turinio apimtis, vertinimas

4. Mokinių pasiekimai

Pasirenkamojo modulio programoje toliau plėtojamos mokantis ankstesniuose centruose nagrinėtos ugdomosios veiklos sritys. Istorijos mokymas(is) apima istorijos įvykių, reiškinių ir procesų analizę, informacijos rinkimą iš įvairių istorijos šaltinių ir jų vertinimą bei struktūrizuoto istorinio pasakojimo kūrimą.

Mokinių pasiekimai

1. Istorijos raidos supratimas		
Nuostatos: • Suprasti, kad istorijos pažinimas yra svarbus, norint paaiškinti dabartį. • Siekti saugoti ir puoselėti savo tautos, valstybės tradicijas ir kultūros paveldą.		
Sritis (tematika)	Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Antikos kultūra	• Analizuoti ryšius tarp senovės graikų ir romėnų kultūrų. • Analizuoti literatūros, vaizduojamosios dailės ir monumentaliosios architektūros paskirtį antikos pasaulyje.	• Apibūdinti sąvokas <i>helenizacija</i> ir <i>romanizacija</i>. • Nusakyti pagrindinius antikos literatūros, dailės ir architektūros pasiekimus.
Kalba, raštija ir literatūra	• Įrodyti antikos kultūrinio palikimo įtaką Renesanso epochai.	• Apibūdinti sąvokas <i>Renesansas</i>, <i>humanizmas</i>, <i>klasicizmas</i>. • Aprašyti kelius, kuriais į Lietuvą atkeliavo lotynų kalba, antikinė

	• Pagrįsti ryšius tarp humanistinės ideologijos ir Renesanso literatūros. • Remiantis konkrečiais praeities faktais, daryti išvadas apie Renesanso literatūros plitimo Lietuvoje priežastis. • Analizuoti graikų literatūros įtaką LDK laikų tekstams. • Analizuoti romėnų literatūros įtaką LDK laikų tekstams. • Remiantis LDK laikų žmogaus pozicija, pagrįsti romėniškosios lietuvių kilmės teorijos populiarumą. • Nagrinėti lietuviškus klasicizmo kūrinius ir rasti detalių, bylojančių apie antikos literatūros įtaką. • Analizuoti istorijos, politikos, teisės tekstuose vartojamų graikų ir lotynų kilmės žodžių prasmės kaitą.	literatūra. • Pateikti antikos siužetų ir formų pavyzdžių iš lotyniškos LDK literatūros ir raštijos. • Apibūdinti antikos įtaką LDK laikų istorinei literatūrai. • Nusakyti lotynų kalbos vaidmenį LDK mokslo, švietimo sistemoje. • Įvardyti panašumus ir skirtumus tarp lietuviškos klasicizmo ir antikos literatūros. • Pateikti graikų ir lotynų kilmės žodžių, vartojamų nūdienos istorijos, politikos, teisės tekstuose, pavyzdžių.
Architektūra ir dailė	• Analizuoti ryšius tarp Renesanso architektūrai būdingų detalių, atėjusių iš antikos laikų. • Analizuoti ryšius tarp klasicizmo architektūrai būdingų detalių, atėjusių iš antikos laikų. • Renesanso architektūros ir dailės raidą susieti su tuometiniu visuomenės raidos kontekstu. • Klasicizmo architektūros ir dailės raidą susieti su tuometiniu visuomenės raidos kontekstu. • Palyginti Renesanso ir klasicizmo epochos architektūros paminklus (ryšių su antikos palikimu aspektu). • Daryti išvadą apie antikos laikais atsiradusių architektūros detalių naudojimą šiuolaikiniuose pastatuose. • Nagrinėti architektūros palikimo atspindžius savo gyvenamosios vietovės architektūroje.	• Išvardyti pagrindinius Renesanso architektūros ir vaizduojamosios dailės požymius. • Pateikti būdingų Renesanso architektūros Lietuvoje paminklų pavyzdžių. • Išvardyti pagrindinius klasicizmo architektūros ir vaizduojamosios dailės požymius. • Pateikti būdingų klasicizmo architektūros Lietuvoje paminklų pavyzdžių. • Apibūdinti klasicizmo dailės Lietuvoje pagrindinius siužetus ir išraiškos formas. • Nurodyti pagrindinius Lauryno Gucevičiaus kūrybinės veiklos rezultatus. • Paaikškinti neoklasicizmo stiliaus būdinguosius bruožus ir paminklus Lietuvoje.

2. Orientavimasis istorijos laike ir erdvėje

Nuostatos:

- Suvokti orientavimosi istorijos laike reikšmę, aiškinant praeityje vykusius įvykius, reiškinius ir procesus.
- Suvokti istorijos erdvės supratimo svarbą, nagrinėjant istorijos įvykius, reiškinius ir procesus.

Esminiai gebėjimai:

- Išskirti svarbiausius Lietuvos istorijos laikotarpius ir pagal pasirinktus kriterijus pagrįsti jų ribas.

3. Istorijos tyrimas ir interpretavimas

Nuostata

- Kritiškai ir argumentuotai vertinti šaltiniuose teikiamą informaciją apie istorijos įvykius, reiškinius ir procesus.

Žinios ir supratimas

- Nurodyti, kaip reikia atrinkti istorinius šaltinius pasirinktai problemai tyrinėti.
- Nusakyti veiksnius, lemiančius skirtingas to paties istorijos įvykio, reiškinio ir proceso interpretacijas.
- Paašškinti, kaip istorijos šaltiniuose ir istorikų tekstuose atsiranda skirtingų to paties įvykio, reiškinio aprašymų.
- Paašškinti, kaip istorijos šaltiniuose ir istorikų tekstuose atsiranda tendencingumas ir šališkumas

Gebėjimai:

- Išskirti reikalingą informaciją iš įvairių istorijos šaltinių, istorikų tekstų, ikonografijos.
- Nagrinėti ir interpretuoti informaciją, gautą iš įvairių istorijos šaltinių, ikonografijos, istorikų tekstų.
- Įvertinti pasirinkto istorijos šaltinio patikimumą ir tinkamumą pasirinktai problemai tyrinėti.
- Pagrįsti skirtingus to paties istorijos įvykio, reiškinio ir proceso aprašymus, pateikiamus istorikų.
- Atskirti objektyvumą ir tendencingumą, šališkumą istorijos šaltiniuose, istorikų tekstuose.

4. Istorijos supratimo raiška

Nuostatos:

- Siekti įvairiomis priemonėmis ir būdais perteikti supratimą apie praeityje vykusius įvykius, reiškinius ir procesus.

Žinios ir supratimas:

- Nurodyti šaltinius ir pagrįsti pasirenkamus būdus, reikalingus istoriniam pasakojimui, kitoms istorijos problemų pristatymo formoms kurti.
- Nusakyti, kaip formuluojami argumentai ir pateikiami vertinimai apie istorijos įvykius ir reiškinius.

Gebėjimai:

- Pateikti savo istorijos tyrimo rezultatus įvairiomis formomis – žodžiu, raštu, vaizdu.
- Kurti istorijos pasakojimą skirtingais požiūriais – chronologiškai, problemiška.
- Pateikti tiriamo reiškinio ar problemos vertinimus iš skirtingų požiūrio taškų.
- Kurti struktūrą turinčią istorijos esė.
- Naudoti informacines technologijas savo tyrimo rezultatams pristatyti.

5. Turinio apimtis

Antika	Antikos kultūra – viena iš Vakarų krikščioniškos civilizacijos sudedamųjų dalių. Graikų ir lotynų kalbos senovėje. Antikinės literatūros žanrai (herojinis epas, lyrika, drama). Senovės graikų ir romėnų architektūros, dailės ypatybės, jų estetinė, religinė paskirtis.
Kalba, raštija ir literatūra	Lotyniškieji LDK valdovų dokumentai (Gedimino, Vytauto laišakai). Antikos tradicijų patekimo į Lietuvą keliai, lotyniškoji LDK literatūra (Mikalojus Husovianas, Jonas Radvanas, Motiejus Kazimieras Sarbievijus). Lotynų kalba Vilniaus universitete ir Konstantinas Sirvydas, Albertas Vijūkas-Kojelavičius, Žygimantas Liauksminas. Graikiškieji motyvai LDK raštijoje ir literatūroje. Antikos įtaka Kristijono Donelaičio, Simono Daukanto kūrybai. Lotynų kalba kasdieniame gyvenime – tarptautiniai žodžiai, posakiai.
Architektūra ir dailė	Renesanso epochos architektūros ir dailės paminklai Lietuvoje, jų kūrėjų kilmės klausimai. Lietuviškojo Renesanso skiriamieji bruožai. Ideologiniai klasicizmo meno pagrindai, klasicizmo epochos architektūros ir dailės paminklai Lietuvoje. Lauryno Gucevičiaus ir Pranciškaus Smuglevičiaus nuopelnai klasicizmo kultūros sklaidai Lietuvoje. Antikos formos ir motyvai dabarties architektūroje ir dailėje.

6. Mokinių žinių, supratimo, gebėjimų ir nuostatų vertinimas

Mokytojui reikėtų atkreipti dėmesį į individualų ir grupės veiklos ir pasiekimų vertinimą. Siūloma vertinti taip pat atskiras sritis: patį mokymosi procesą, įgytus mokymosi įgūdžius (pažangą) ir galutinį rezultatą – konkretaus darbo atlikimą per pamoką, informacijos susisteminimą ir apibendrinimą, skaidrių parengimą ir medžiagos pristatymą, stendų (parodos) parengimą ir pan.

Vertinimo kriterijai turi apimti ir tai:

- kaip sugebama pritaikyti vieno dalyko žinias kitam;
- kaip įgytos žinios pritaikomos gyvenime, praktiškai;
- kaip sugebama užduotis atlikti laiku ir iki galo.

Čia pateikiami mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų lygių požymiai. Jie padeda mokytojui stebėti, apibendrinti, fiksuoti individualius mokinių pasiekimus ir diferencijuoti užduotis. Pateikiami aprašyti patenkinamas, pagrindinis ir aukštesnysis lygiai. Lygių požymiai – ne kiekybiniai, o kokybiniai, jais siekiama ne tik vertinti mokinių pasiekimus lygiais (vertinti balais), bet ir tikimasi, kad šie kriterijai padės mokytojams įvertinti kiekvieno mokinio gebėjimus ir planuoti, kaip juos ugdyti, siekiant geresnių mokymo(si) rezultatų.

Mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų lygių požymiai

Lygiai Pasiekimų sritys	Patenkinamas	Pagrindinis	Aukštesnysis
1. Žinios ir supratimas	Remdamiesi savo žiniomis, apibūdina tik kai kuriuos Lietuvos praeities įvykius, reiškinius ir procesus. Apibūdina tik kai kurias svarbiausias	Remdamiesi savo žiniomis, apibūdina Lietuvos praeities įvykius, reiškinius ir procesus, daugumą svarbiausių istorijos sąvokų.	Remdamiesi įgytomis žiniomis, tiksliai ir nuosekliai apibūdina Lietuvos praeities įvykius, reiškinius ir procesus. Apibūdina visas istorijos sąvokas, jas vartoja,

	istorijos sąvokas.		apibūdindami istorijos įvykius, reiškinius ir procesus.
2. Problemų sprendimas	Remdamiesi savo žiniomis, paaiškina tik kai kurias svarbiausias problemas ir jų sprendimo būdus.	Remdamiesi įgytomis žiniomis, paaiškina svarbiausias problemas.	Remdamiesi įgytomis žiniomis, paaiškina svarbiausias problemas ir jų sprendimo būdus, pagrindžia jų aktualumą dabarčiai.
3. Praktiniai ir veiklos gebėjimai	Ne visada geba kritiškai įvertinti istorijos šaltinius ir padaryti apibendrinimus. Ne visada geba nustatyti pasaulio ir Lietuvos įvykių ir reiškinių priežastis ir padarinius, ryšius.	Kritiškai vertina istorijos šaltinius, apibendrina ir daro išvadas. Nustato pasaulio ir Lietuvos įvykių ir reiškinių priežastis ir ryšius.	Kritiškai vertina istorijos šaltinius, savarankiškai apibendrina ir daro išvadas. Nustato pasaulio ir Lietuvos įvykių ir reiškinių priežastis, įvertina ryšius.
4. Komunikavimas	Kartais klaidingai pasirenka savo istorijos supratimo išraiškos formas.	Išreiškia savo istorijos supratimą tinkama forma.	Pasirenka pačią tinkamiausią formą savo istoriniam supratimui išreikšti.
5. Mokėjimas mokytis	Mokytojo padedami, kelia mokymosi uždavinius, renkasi mokymosi būdus, atsižvelgdami į mokymosi tikslą, užduoties pobūdį.	Savarankiškai renkasi mokymosi būdus, atsižvelgdami į mokymosi tikslą, užduoties pobūdį. Planuoja ir vertina savo mokymąsi.	Savarankiškai kelia mokymosi uždavinius, renkasi mokymosi būdus, atsižvelgdami į mokymosi tikslą, užduoties pobūdį.

Išsiugdytos nuostatos

Mokiniai supranta, kad nepažįstant istorijos neįmanoma objektyviai vertinti dabartinio gyvenimo ir jo kaitos. Jie, remdamiesi išsamia informacija, vertina ir sprendžia apie praeities žmonių gyvenimą. Suvokia demokratinės visuomenės, valstybės puoselėjimo ir išsaugojimo svarbą ateinančioms kartoms. Stengiasi objektyviai vertinti savo tautos ir valstybės istoriją. Suvokia kitas tautas ir kultūras kaip unikalų ir saugotiną žmonijos istorijos raidos rezultatą. Stengiasi kritiškai vertinti bet kurių istorijos įvykių ir šiandienio gyvenimo pokyčių interpretacijas. Siekia įvairiais aspektais nušviesti pasirinktą nagrinėti problemą ar klausimą.

7. Literatūra ir šaltiniai:

- *Antikos žodynas*. Vilnius: Alma littera, 1998.
- Čerbulėnas K. ir kiti. *Lietuvos architektūros istorija. Nuo XVII a. pradžios iki XIX a. vidurio*. II t. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidykla, 1994.
- *Dainos pasauliui, saulei ir sau. Cantus solo, soli et sibi. Lietuvos XVI– XVII amžiaus poezijos antologija*. Vilnius: Vaga, 1993.
- Dikmonienė J. *Antikinių dramų pastatymai Lietuvoje*. – *Literatūra*, 2004, nr. 46 (3).
- Dilytė D. *Kristijonas Donelaitis ir Antika*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2005.
- Kairienė A. *Iš antikos atėję žodžiai*. – *Gimtas žodis*, 2000, nr. 8.
- Kairienė A. *Žodžiai ir mitai*. – *Gimtas žodis*, 2000, nr. 6.

- *Lietuvos architektūros istorija nuo seniausių laikų iki XVII a. vidurio*. Vilnius: Mokslas, 1988.
- *Lietuvos dailininkų žodynas. XVI–XVIII a.* Vilnius: Kultūros, filosofijos ir meno institutas, 2005.
- *Lietuvos Renesanso ir Baroko literatūra*. Vilnius, Vilniaus universiteto leidykla, 2001.
- Narbutas S. *Lietuvių kilmės iš romėnų legenda kultūrinės integracijos šviesoje*. – *Senoji Lietuvos literatūra*, 17 knyga, 2004.
- Petrauskas R. *Socialiniai ir istoriografiniai lietuvių kilmės iš romėnų teorijos aspektai*. – *Senoji Lietuvos literatūra*, 17 knyga, 2004.
- Poškus V. *Palemono atvaizdas: lietuvių kilmės iš romėnų teorija ir LDK renesanso problema*. – *Senoji Lietuvos literatūra*, 22 knyga, 2006.
- Sarbievijus M. K. *Lemties žaidimai. Poezijos rinktinė*. Vilnius: Baltos lankos, 1995.
- Staškevičienė D. *Antikinės retorikos pėdsakai Kristijono Donelaičio „Metuose“*. – *Literatūra*, 2002, nr. 44 (1).
- Šarkauskienė S. *Lotyniškasis XVI–XVII amžiaus LDK epitalamijas*. Kaunas: Naujasis lankas, 2003.
- Ulčinaitytė E. *Mikalojaus Daukšos „Postilė“: trijų kalbų ir kultūrų sąveika*. – *Literatūra*, 2000, nr. 38 (1).
- Veteikis T. *Graikų autorių recepcija Motiejaus Kazimiero Sarbievijaus kūryboje*. – *Literatūra*, 2001, nr. 43 (3).
- Veteikis T. *XVI a. Homero leidimai Lietuvoje ir kai kurios Homero recepcijos problemos*. – *Literatūra*, 2002, nr. 44 (3).
- Žilinskas R. *Renesanso laikotarpio statybos Vilniuje klausimu*. – *Urbanistika ir architektūra*, 2008, nr. 32 (2).